

Csehné Papp Imola

Különböző régiókban élő középiskolások munkaerő-piaci tájékozottsága

Magyarországon a rendszerváltást követő években nagymértékben megnövekedtek a gazdasági fejlődésben, a foglalkoztatásban és a munkanélküliségben meglévő területi különbségek a megyék, a régiók, illetve a különböző településtípusok között. Bár az utóbbi években ezek némiképpen csökkentek, nem figyelhető meg számottevő területi kiegyenlítődés az országban. Tanulmányom fő témája az érettségi előtt álló fiatalok, jövődő munkavállalók munkaerő-piaci tájékozottságának felmérése. A vizsgálat arra a feltételezésre épül, hogy a gazdaságban meglévő jelentős térségi különbségek és azok változatlansága a munkaerőpiacon is szigorúan leképeződnek. A tanulmány Magyarország hét különböző városában élő, középiskolai éveik végén járó fiatalok munkaerő-piaci tájékozottságát elemzi regionális szempontból. A felmérésből kiderült, hogy a jövődő munkavállalók elfogadható mértékben tájékozottak a munkaerő-piaci körülményekről, bár az ismereteik kiegészítésre szorulnak.

BEVEZETÉS

A rendszerváltást követő időszakban az ország különböző térségei közötti, a már korábban is meglévő eltérések még élesebben kirajzolódtak és tovább nőttek. Különösen igaz ez a munkaerőpiac helyzetére, ahol nagyon komoly különbségek vannak a munkahelyek területi megoszlása és a munkanélküliség nagysága tekintetében. Leszakadnak az alföldi és észak-magyarországi térségek, s megtartják vezető helyzetüket az innovációs tengely mentén elhelyezkedő nyugati területek.

Természetesen adódik a kérdés, hogy a regionális egyenlőtlenségek változatlansága és a munkaerőpiac állandó változásai hogyan érintették, illetve a közeljövőben hogyan fogják érinteni a fiatalok, pályakezdők lehetőségeit, esélyeit a munkaerőpiacon. Kutatások és vizsgálatok eredményei, szakdolgozatok felmérései, de a mindennapos tapasztalat is azt mutatja, hogy ifjúságunk meglehetősen tájékozatlan a munka világában. Kevésbé ismerik a munkaerő-piaci folyamatokat, a jövőbeli lehetőségeiket.

A vizsgálatrész (mely egy komplex kutatás egyik komponense csupán) törekvése az volt, hogy felfedje a leendő pályakezdők munkavállalásához rendelkezésre álló információk mennyiségét és minőségét, az információforrások felhasználási módjának elemzését és annak kiderítése, hogy a válaszok mögött tetten érhetőek-e a hazai munkaerőpiac regionális egyenlőtlenségei. A vizsgálatot a magyar munkaerőpiac magas munkanélküliségi rátája indokolta.

A VIZSGÁLAT

A vizsgálat helyszínéül hét város (Zalaegerszeg, Kiskunhalas, Hajdúnánás, Veszprém, Komárom, Győr és Sopron) szolgált, melyek regionálisan különböző elhelyezkedésűek, eltérő nagyságúak, más-más demográfiai adottságokkal, valamint közigazgatási és gazdasági fejlettséggel rendelkeznek. Mind a 7 helyre 25 kérdőívet küldtünk, azonban iskolánként eltérő mennyiségű lett értékelhető, összesen 143 darab.

A 19 kérdésből álló kérdőívet három alegységre lehet bontani: alapvető adatok a válaszadóról; a munkaerőpiac jellemzői; a válaszadók jövőbeni tervei.

A vizsgálat arra a feltételezésre épül, hogy a különböző városokban élő középiskolások munkaerő-piaci ismeretei szerkezetileg és mennyiségileg eltérést mutatnak, továbbá, hogy a regionális gazdasági és munkaerő-piaci különbségek tükröződnek majd a fiatalok vála-szaiban.

Az elemzések alapján az alábbi rövid megállapítások tehetők:

A megkérdezettek legnagyobb része (35% – 49 fő) a rendszerváltozás évét jelölte meg a munkanélküliség kezdetének, 15 százalék – 22 fő véleménye szerint munkanélküliség mindig is volt. Hangsúlyos még a „régóta” kategória megjelölése is a válaszadók körében, ezt a választ adta 11 százalék, ami 16 főt takar. 143 főből összesen 9-en nem válaszoltak a kérdésre, ami 6 százaléknak felel meg. A 33 százalékot elérő egyéb kategória tartalmazza azokat az évszámokat, amelyek még előfordultak a válaszok során.

Érdekes regionális különbségek figyelhetők meg a válaszokban. A legtöbb helyes választ (56%) Hajdúnánáson adták a tanulók, közel ennyit (50-50%) Zalaegerszegen és Kiskunhalason. Veszprémben csak a fiatalok egyharmada, Győrben egyötöde, Sopronban egytizede, Komáromban hét százaléka válaszolt helyesen. Komáromban a megkérdezettek 40 százaléka szerint munkanélküliség mindig is volt, Győrben is így véli 20 százalék, és ugyanennyi (Győrben) azt a választ jelölte meg, hogy 2006 óta. A komáromi és a győri diákok a leg-tájékozatlanabbak a munkanélküliség megjelenésének időpontjáról.

A munkanélküliek számára irányuló kérdésre kapott válaszokból lemérhető, hogy hét-ből öt városban (Zalaegerszegen, Kiskunhalason, Hajdúnánáson, Veszprémben és Győrben) a fiatalok reálisan ítélik meg a magyarországi munkanélküliek számát (300 ezer és 500 ezer fő között). Komáromban és főleg Sopronban a leghiányosabbak a diákok ismeretei a munkanélküliek számáról. A kérdésre adott helyes válaszok szoros összefüggést mutatnak a regionális különbségekkel.

Regionális különbségek abban nem észlelhetők, hogy milyenek ítélik a válaszadók saját városukat munkanélküliség szempontjából, az országos viszonylathoz képest. Hajdúnánáson voltak szélsőséges válaszok, hiszen 12 százalék vélte nagyon rossz helyzetűnek, míg 4 százalék szerint a város munkanélküliség szempontjából jó helyzetben van. Munka-nélküliségi nézőpontból a válaszadók legnagyobb aránya közepesnek ítéli lakóhelyét, pedig ismeretes, hogy a különböző régiókhoz tartozó városok különböző gazdasági és munka-erő-piaci mutatókkal rendelkeznek. Érdekes, hogy ezt a válaszok nem támasztották alá ilyen szembeötlően.

Az egyik kérdés annak feltárását célozta, hogy a diákok szerint, az adott városokban mely szakmákban van a legtöbb munkanélküli. E tekintetben enyhék a regionális különbségek, és a diákok megfelelő tájékozottságáról árulkodnak. A felsőfokú képesítést igénylő szakmák közül minden városban a pedagógust, jogászt, orvost emelték ki a válaszadók. A középfokú végzettségek felsorolásában voltak regionális eltérések: míg Kiskunhalason és Hajdúnánáson a mezőgazdasági szakmákat említették meg elsősorban, a többi városban inkább az ipariakat (pék, varrónő, autószerelő, asztalos, hegesztő).

Az előbbi ellentétként olyan kérdés is volt, amely arra irányult, hogy városonként milyen foglalkozásokban nincsenek munkanélküliek, melyek az úgynevezett hiányszakmák. Ebben a kérdéskörben elég hiányos a diákok tudása. A tájékozottság azonban regionális összefüggést mutat. Meglepő, hogy három városban (Zalaegerszegen, Kiskunhalason és Hajdúnánáson) is megjelent a hiányszakmák között a miniszterelnök, köztársasági elnök és a képviselő/politikus. Érdekes, hogy más felsőfokú képesítést igénylő szakmákat (pl. mérnök, bankár, építész) csak elvétve jelöltek be a diákok. A középfokú végzettséget igénylő hiányszakmák említésében a kőműves, ács, festő, bádogos, asztalos, vendéglátós és tűzoltó foglalkozások tűntek fel. Az egyetlen kirívó eset Győré, ahol a leggyakrabban a gyári munkást mint hiányszakmát említették a diákok.

A felmérésben részt vett diákok helyes ismeretekkel rendelkeznek a nemek munkanélküliséggel való érintettségéről. A válaszok csak kis regionális különbségeket mutattak. Zalaegerszegen, Kiskunhalason, Hajdúnánáson és Sopronban a válaszadók nagy arányban a nőket jelölték meg, mint azt a nemet, amelyet jobban érint a munkanélküliség. Veszprémben ez az arány 50-50 százalék volt, Komáromban pedig a mérleg a férfiak oldalára dőlt. A megkérdezettek többsége összességében mégis a nőket választotta, helyesen (1. táblázat).

1. TÁBLÁZAT: A megkérdezettek véleménye a nemek munkanélküliséggel való veszélyeztetettségével kapcsolatban (fő)

Melyik nemet érinti inkább a munkanélküliség?	Zalaegerszeg	Kiskunhalas	Hajdúnánás	Veszprém	Komárom	Győr	Sopron	Összesen:
Nőket	18	15	20	11	11	6	7	89
Férfiakat	6	9	4	11	13	4	2	50
Mindkettőt	-	-	-	-	2	-	-	2
Nem válaszolt	-	-	-	2	-	-	-	2
Összesen								143

Forrás: Saját szerkesztés

Megkértük a diákokat arra, hogy rangsorolják 1-től 6-ig azt, hogy véleményük és ismereteik szerint, az egyes iskolai végzettségű munkavállalókat milyen mértékben veszélyezteti a munkanélküliség. E tekintetben nem voltak jellemző különbségek a városok között, és a tanulók helyes válaszokat adtak (2. táblázat).

2. TÁBLÁZAT: Az iskolai végzettség és a munkanélküliség esélyének összefüggése (fő)

Rangsorold 1-6-ig, hogy az egyes iskolai végzettségűeket mennyire érinti a munkanélküliség? 1 – legkevésbé érinti 6 – leginkább érinti	Zalaegerszeg	Kiskunhalas	Hajdúnánás	Veszprém	Komárom	Győr	Sopron	Összesített rangsor
8 általánosnál kevesebb	6	6	6	6	6	6	6	6
8 általános	5	5	5	5	5	4	5	5
Szakiskolai	2	4	4	4	3	5	3	4
Szakközép-iskolai	3	2	3	3	2	2	2	2
Gimnáziumi	4	3	2	2	4	3	4	3
Egyetemi/ főiskolai	1	1	1	1	1	1	1	1

Forrás: Saját szerkesztés

Összességében elmondható a kialakult rangsorokról, hogy minden csoport a 8 általános iskolai végzettséggel sem rendelkezőket tartja a munkanélküliség által leginkább veszélyeztetettnek, míg az egyetemi vagy főiskolai végzettséggel rendelkezőket úgy ítélik meg, mint akik a legkevésbé fenyegetettek a munkanélküliség veszélyétől. A 8 általános iskolai végzettségűek majdnem egységesen a második legveszélyeztetettebb csoportnak számítanak. A rangsorban a második, harmadik és negyedik helyen álló csoportok városonként eltérő, de nem kiemelkedő középfokú iskolai végzettséghez kapcsolódnak.

Kérdésünkre, hogy mi az oka a munkanélküliségnek, városonként különböző válaszok érkeztek, amelyben tetten érhetők a regionális munkaerő-piaci különbségek, és megállapítható, hogy a diákok világosan látják a jelenlegi munkaerőpiac problémáit is, az oktatási kibocsátás és a munkaerőpiac igényei közötti összefüggéstelenséget, az alkalmazott passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök kis hatékonyságát, valamint az alacsony munkavállalói mobilitási hajlandóságot.

Zalaegerszegen sok fiatal szerint kevés az álláslehetőség, illetve szóba került a létszámleépítés fogalma is. Többen megjegyzték, hogy „haldoklik” a húsipar, és a ruhagyár is megszűnt, ezért van sok munkanélküli a városban.

Kiskunhalason kevésnek ítélik a diákok a munkáltatók tőkét, és véleményük szerint ezért nem tudnak a munkáltatók több embert alkalmazni. A képzési problémák között

a szakképzetlenség és az aluliskolázottság vetődött fel, valamint megemlítették a megfelelő nyelvtudás hiányát is. Mindkét városban elhangzott olyan vélemény is, hogy a szakmatanulás nem felel meg a munkaerő-piaci igényeknek.

Hajdúnánáson 20 fiatal szerint az a fő probléma, hogy a munkáltatók érettségét, diplomát kérnek olyan munkákhoz is, amelyekhez nem lenne szükséges. Volt, aki a politikai helyzetet és a városvezetést okolta, a megkérdezettek egyharmada szerint pedig túl magas a segély, azért nem mennek dolgozni az emberek.

Komáromban többen a Szlovákiából behozott olcsó munkaerőt okolják a munkanélküliségért. Számos vélemény szerint csak betanított munkásokat keresnek, alacsony bérért.

Győrben és Veszprémben a munkanélküliség okaként említették a diákok a dolgozni nem akaró munkavállalókat, a szakmán belüli túltelítettséget és az állásokra való túljelentkezést. Győrben több tanuló a korrupciót okolta a munkanélküliségért. Veszprémben néhány fiatal véleménye az, hogy az emberek nem hajlandók sokat utazni egy munkahely miatt.

Sopronban (a hajdúnánási diákokkal ellentétben) többen vélték úgy, hogy kevés cég keres diploma nélkül szakembereket. Megjelent még a munkanélküliség okai között a nyelvtudás hiánya és egyes szakmák telítettsége is. Számos válaszadó szerint túl kicsi a város, és nincsenek gyárak és nagyvállalatok (mert Sopron az idegenforgalomra szakosodott), ezért van munkanélküliség.

Az elemzés arra is kiterjedt, hogy ismernek-e a középiskolások olyan intézményt, amely a munkanélküliekkel foglalkozik, ahová segítségért fordulhatnak a munkanélküliek. Ebben a tekintetben jellemzőek a regionális különbségek, hiszen csak Hajdúnánáson és Zalaegerszegen tudták helyesen megnevezni a tanulók a munkaügyi szervezet nevét, a többi településen igen tájékozatlannak bizonyultak a diákok (3. táblázat).

A megkérdezettek 36 százaléka, azaz 51 tanuló egyáltalán nem ismer olyan intézményt, amely munkanélküliekkel foglalkozik (legkevésbé ismeretes Komáromban és Veszprémben). 29 százalék viszont (41 fő) helyesen a Munkaügyi Kirendeltséget/Központot nevezte meg (legtöbbször Zalaegerszegen és Hajdúnánáson). 19-en (13%) Munkaügyi Hivatalként emlékeztek az intézmény nevére, 9 személy pedig (6%) ismer ilyen intézményt, de nem tudja a nevét.

3. TÁBLÁZAT: A munkanélküliekkel foglalkozó intézmények megnevezései (fő)

Ismersz olyan intézményt, ami a munkanélküliekkel foglalkozik? Ha igen, nevezd meg!	Zalaegerszeg	Kiskunhalas	Hajdúnánás	Veszprém	Komárom	Győr	Sopron	Összesen:
Munkaügyi Kirendeltség/Központ	16	3	16	3	1	-	2	41
Munkaügyi Hivatal	-	5	5	9	-	-	-	19
Munkanélküli Hivatal	-	1	-	-	2	-	-	3
Munkanélküli Központ	-	-	2	-	-	-	-	2
Munkanélküli Iroda	-	1	-	-	-	-	-	1
Polgármesteri Hivatal	-	-	-	-	-	1	-	1
Munkaközvetítő iroda/cégek	-	-	-	-	2	-	2	4
Ismer, de nem tudja a nevét	-	6	-	-	-	3	-	9
Nem ismer	8	6	2	10	16	6	3	51
Nem válaszolt	-	1	-	1	4	-	-	6
Egyéb	1	1	-	1	1	-	2	6
Összesen								143

Forrás: Saját szerkesztés

A munkanélküliek számának csökkentésére is kértünk ötleteket a megkérdezett diákoktól, ebben nem mutatkoznak regionális eltérések. A legtöbben munkahelyteremtéssel próbálnának. Voltak, akik ezt konkrétan gyárak létesítésével, több multinacionális cég behívásával vagy közmunkák szervezésével kívánnák elérni. Minden csoportnál megjelent az átképzések és továbbképzések, valamint a szakmatanulás, továbbá a képzések támogatása, ami a diákok megfelelő tájékozottságára utal. Alacsony arányban ugyan, de néhányan a segélyek csökkentésével motiválnák a munkavállalókat, hogy munkába álljanak.

A válaszadók elképzelései majdani munkavállalásuk települését illetően igen változatosak, de mellőzik a regionális sajátosságokat. A megkérdezettek 20 százaléka Budapestre szeretne költözni, ez az osztályoknak átlagosan a 21 százalékát jelenti. (A legalacsonyabb a soproni és a komáromi 11%-os átlag volt, a legmagasabb pedig a győri 40%.) Az indoklásokban szerepelt, hogy Budapest a lehetőségek városa, és ott „pörög az élet”. A válaszadók legkisebb arányban (6%) választották a helyben maradást. Mostani lakóhelye közelében a válaszadók 23 százaléka szeretne maradni. Ez alacsony hajlandóságot mutat a mobilitásra, ami a mai munkaerőpiac egyik legnagyobb problémája.

A más országba való költözés „sláger” a fiatalok körében, mert Hajdúnánás kivételével minden osztályban ezt választották a legtöbben. Az indoklások két fő témakör köré csoportosultak: több és jobb álláslehetőséget, illetve a jobb megélhetést emelték ki a válaszadók. A fiatalok többsége biztosra veszi, hogy külföldön több esélye van álomálláshoz jutni, többet fognak keresni, és magasabb színvonalon fognak élni, mint Magyarországon.

33 főből 12-en Nagy-Britanniát tűzték ki új lakóhelyüknek, az Amerikai Egyesült Államokat 7-en említették.

Adódott a kérdés, hogy a megkérdezettek beszélnek-e valamilyen idegen nyelvet, e kérdésre 98 százalékos volt az „igen”-ek aránya.

Egyik kérdés az érettségi vizsga teljesítése utáni terveket térképezte fel. Válaszlehetőségként a tanulni, illetve dolgozni kategóriák voltak megadva (4. táblázat). E tekintetben nem jellemzőek a regionális különbségek.

4. TÁBLÁZAT: A középiskolások tervei (fő)

Mik a terveid a végzés után?	Zalaegerszeg	Kiskunhalas	Hajdúnánás	Veszprém	Komárom	Győr	Sopron	Összesen:
Tanulni	24	20	25	24	20	7	8	128
Dolgozni	1	3	0	0	5	3	1	13
Nem válaszolt	-	1	-	-	-	-	-	1
Nem tudja	-	-	-	-	1	-	-	1
Összesen								143

Forrás: Saját szerkesztés

A válaszokból kitűnik, hogy komoly eltérés mutatkozik a továbbtanulás és a munka világában való elhelyezkedés szándéka között, mert míg 89 százalék az érettségi után is tanulni akar, addig összesen 9 százalék válik majd tervei szerint aktív munkavállalóvá.

A felsoroltakon kívül további érdekes – a regionális különbségeket alátámasztó – megállapítások derültek ki a válaszokból:

A Nyugat-Dunántúl régióból érkező válaszok alapján is leszűrhető, hogy számos gyár megszűnt az elmúlt években, amelynek következtében nagyobb tömegeket bocsátottak el. A bezárt gyárak helyére nem települtek újak, a magánvállalkozók pedig anyagi problémáik miatt nemhogy diplomásokat, még szakmunkásokat is csak alacsony számban tudnak foglalkoztatni. Megmutatkozott, hogy a húsipar nehézségei a Zalaegerszeg környékén élő munkavállalók számát érinti.

A Dél-Alföld régióból érkező válaszok szintén azt fejezik ki, hogy sok munkahely szűnt meg az elmúlt hónapokban, és különösen a kórházi dolgozók nagyszámú leépítése miatt nőtt a munkanélküliek száma. Komoly problémát jelent továbbá a folyamatos privatizáció és a sorozatos iskolabezárások. Mivel a régióban élő munkavállalók nagy aránya a mezőgazdaságból él, a fiatalok állami támogatásokat és programokat várnak az érintett réteg megsegítésére a jobb megélhetés érdekében.

Az Észak-Alföld régióban élő diákok úgy vélték, hogy a rossz gazdasági helyzet következménye a munkanélküliség. Ebből eredően az egyéni vállalkozók finanszírozási problémákkal küzdenek és a diplomás munkaerő inkább más városban, vagy régióban vállal munkát. Elképzelésük szerint ezt a problémát, valamint a szakképzettek elhelyezését új gyárak létesítésével kellene megoldani.

A Közép-Dunántúlról érkezett válaszok azt tükrözik, hogy komoly problémát jelent a külföldi munkaerő nagyarányú alkalmazása a térségben. Ezt még fokozzák a pénzihiány miatt bekövetkező létszámleépítések, így a szolgáltatási szektoron kívül nehezen lehet elhelyezkedni. A helyi gyárakba pedig csak betanított munkásokat keresnek, ezért a képzetlenebb munkaerő más régióban kényszerül állást keresni.

ÖSSZEFOGLALÁS

A tanulmány Magyarország 7 különböző városában (4 régióban) élő, középiskolai éveik végén álló fiatalok munkaerő-piaci tájékozottságát elemzi regionális szempontból. A vizsgálat hipotézisei közé tartozott, hogy a különböző városokban élő középiskolások munkaerő-piaci ismeretei szerkezetileg és mennyiségileg eltérést mutatnak, továbbá, hogy a regionális gazdasági és munkaerő-piaci különbségek tükröződnek majd a fiatalok válaszaiban.

A felmérés eredménye: a jövődő munkavállalók elfogadható mértékben tájékozottak, de vannak területek, amelyek feltétlen hiánypótlásra szorulnak, a regionális gazdasági és munkaerő-piaci különbségek tükröződtek a fiatalok válaszaiban. A mintában résztvevők megfelelő jártassággal bírnak a munkanélküliség kialakulásának időpontjáról, a munkanélküliek számáról, felismerték a hazai munkaerőpiac egyik nagy problémáját (az átképzések és továbbképzések, valamint a szakmatanulás, a képzések támogatásának szükségességét), jellemző rájuk is – miként majd nem a teljes munkaerőforrásra – az alacsony mobilitási hajlandóság. Mindenképpen szembeűnő azonban, hogy a megkérdezettek egyharmada nem ismeri a munkaerő-piaci intézményeket.

Bizonyos kérdésekre városonként más-más választ adtak a fiatalok. Ezek az eredmények nagy arányban tükrözik a szakirodalomban kifejtett régiós és területi munkaerő-piaci különbségeket, tehát a vizsgálat erre irányuló feltevése beigazolóódott.

MEGOLDÁSI IRÁNYOK

Számos kutatás eredményei világítottak már rá arra, hogy középiskolában és a felsőoktatásban is helyet kellene szorítani a fiatalok tájékoztatására a munkaerőpiac állapotáról, arról, hogy bizonyos szakmák milyen mértékben telítettek, milyen kompetenciákat igényelnek.

A fiatalok munkaerő-piaci tájékoztatását a regionális munkaügyi központok és azok kirendeltségei, valamint a középiskolák szoros együttműködésben végezhetnék. Nem az a cél, hogy a fiatalok részletesen megismerjék az aktuális munkaerő-piaci helyzetet, csak rá kell vezetni őket, hogy ha tájékozódnak helyi, kistérségi, regionális vagy országos szinten a hiányszakmákról, a túlképzés mértékéről, az elavult szakmákról, az új programokról, akkor későbbi elhelyezkedésükhöz szükséges, hasznos információkat nyerhetnek. Fel kell hívni a figyelmüket, arra, hogy készüljenek fel a munkavállalásra, tájékozódjak, mielőtt döntenek, és döntéseik legyenek megalapozottak, a biztos cél elérésének érdekében. Tudniuk kell, hogy napjainkban elengedhetetlen az élethosszig tartó tanulás szemlélete és gyakorlata, és a dinamikusan változó munkaerőpiachoz való alkalmazkodás.

A vizsgálatból az is jól látszik, hogy a regionális kutatásoknak napjainkban több tényező is különös aktualitást ad. Ez tehát a regionális politika egyik megoldandó feladata.

A társadalom feladata pedig az, hogy nyitott szemmel járó, megalapozott döntéseket hozó, alkalmazkodni tudó fiatalokat neveljen, s ez alapvetően a megfelelő szemléletű oktatáspolitiká, gondosan felépített és szervezett oktatási rendszer és a családi kereteken belül zajló információátadás eredményeként jöhet létre.

FORRÁS

CSEHNÉ PAPP I. (2007): *Regionális és foglalkoztatási különbségek a rendszerváltástól napjainkig*. IV. Európai kihívások nemzetközi tudományos konferencia, Szeged.

CSEHNÉ PAPP I. (2008): *Spatial labour market processes*. Bulletin of the Szent István University, Gödöllő, special issue.